

Reacties op artikel over de Roode-Kruis-perforatie uit 1944

(Door Ton van Schijndel; uit: Perfinpost nr. 127, november 2018)

Op het artikel over de Roode-Kruis-perforatie is een uitgebreide reactie binnengekomen van Jan Vellekoop, filatelist en auteur van een aantal artikelen over filatelie, met name in de oorlogsjaren.

Hij schrijft onder andere het volgende:

"Graag wijs ik u er op dat er ook in het verleden al over diverse aspecten van deze perfin is geschreven.

Allereerst door mr H.J. Pot in Filatelie Informatief, afl. 17. Zijn bijdrage heette: "Firma-perforaties", en verscheen op pagina's 3020-1/41 van dat losbladige werk, zo midden jaren 1980.

Belangrijk is dat hij de zogenoemde A en B-lijst van de Centrale Directie in het PTT-archief had teruggevonden en die integraal publiceerde (p. 35-36).

Uit de A-lijst blijkt dat zowel de perfin van de Postzegelvereniging Breda (PZV/50) uit 1943 als de perfin [Rode-Kruissymbool] uit 1944 officieel bij de toenmalige PTT zijn aangevraagd en door diezelfde PTT ook officieel zijn goedgekeurd, namelijk op resp. 11-11-1943 (PZV) en 25-5-1944 [Kruis].

Waar u schrijft "Hoewel particulier maakwerk en dus geen perfin" is de informatie van mr. Pot u derhalve kennelijk even ontglipt. Vreemd genoeg zijn ook in de jongste perfincatalogus deze twee perfins in een restantgroepje terechtgekomen, terwijl beide volledig gelijke status hebben als alle andere door de Nederlandse PTT goedgekeurde bedrijfsmerken. Alleen waren ze met een filatelistisch (Breda) en commercieel (LIPA) oogmerk aangevraagd.

Het PTT gelegenheidsstempel dat op de LIPA-tentoonstelling in Den Haag werd gebruikt is uiteraard ook geheel officieel en wordt dan ook in de literatuur daarover gewoon tussen alle andere gelegenheidsstempels gecatalogiseerd. Persoonlijk denk ik dat de LIPA (Thoolen c.s.) werd geïnspireerd door de perfin van Breda."

Naar aanleiding van de reactie van de heer Vellekoop heb ik de eerdere artikelen gelezen. De heer Pot schrijft:

"Ook mag niet onvermeld blijven dat blijkens de Haagse lijst A ook voor twee tijdens de bezetting gebruikte nep-perforaties goedkeuring van de directeur-generaal is gevraagd en verkregen. Het betreft de perforaties PZV/50 en de kruisperforatie (7 Red C ross)..."

Hij noemt het dus zelf "nep-perforaties". Ook al zijn ze tijdens de bezettingsjaren goedgekeurd, het blijft particulier maakwerk en het zijn dus geen echte perfins. Beide zijn gelegenheidsperforaties en daarmee eenmalig en niet gemaakt voor continu gebruik door een bedrijf. Ze zijn m.i. daarom terecht opgenomen in het onderdeel 'Overige en administratieve perfins' in de Catalogus van de perfins van Nederland en OR, 3^e editie.

De makers van deze catalogus, Jan Verhoeven en Nico van der Lee ondersteunen beiden deze conclusie.

Ook kwam er een uitgebreide reactie binnen van PCN-lid Jan Spekschoor, die de moeite heeft genomen om 95 Roode Kruiszegels die hij in zijn bezit heeft, nader te onderzoeken (zie ook afb. 2).

Afb. 2: verschillen tussen Roode-Kruis-perforaties (Collectie Jan Spekschoor)

Hij kwam tot een aantal verschillen tussen die exemplaren en denkt dat het mogelijk om een tienvoudige perforator gaat waarmee de Roode-Kruis-perforaties gemaakt zijn. Aangezien het om een perforatie gaat die niet tot de echte perfins behoort, zie ik af van het weergeven van die onderzoeksbevindingen.